

Skattely under mikroskopet

Niels Johannesen
Københavns Universitet
Økonomisk Institut

May 29, 2017

Resultater fra nyt forskningsprojekt: *Tax Evasion and Inequality*

medforfattere: Gabriel Zucman (Berkeley) og Annette Alstadsæter (Oslo)

Vi har samlet verdens første datasæt indeholdende mikro-data for personer med formuer i skattely

- Vi kan opnå systematisk viden om hvem der har gemte formuer
  - hvordan er brugen af skattely og den samlede skatteunddragelse fordelt på befolkningsgrupper?
- Vi kan følge skatteunddragere over tid og observere deres adfærd når de tager formuer hjem
  - giver det faktisk flere penge i statskassen, når man får gemte formuer frem i lyset?

Vores oplysninger om personer med gemte formuer kommer fra:

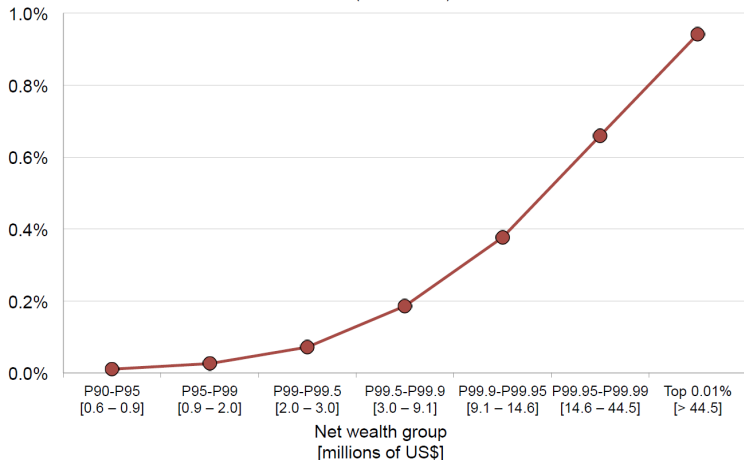
- *Swiss Leaks* (lækket fra HSBC Switzerland i 2007)
- *Panama Papers* (lækket fra Mossack Fonseca i 2016)
- Skatteamnestier i Norge og Sverige.

I samarbejde med skattemyndighederne i Danmark, Norge og Sverige er disse koblet med baggrundsoplysninger om indkomst, formue og skattebetaling

Omkring 650 skandinaviske husstande med konto i HSBC Switzerland ($\simeq$ 200 danskere)

- Disse husstande er ekstremt koncentreret helt oppe i toppen af formuefordelingen
- Kun omkring 5% havde rapporteret formuen til skattemyndighederne

Probability to own an unreported HSBC account, by wealth group
(HSBC leak)

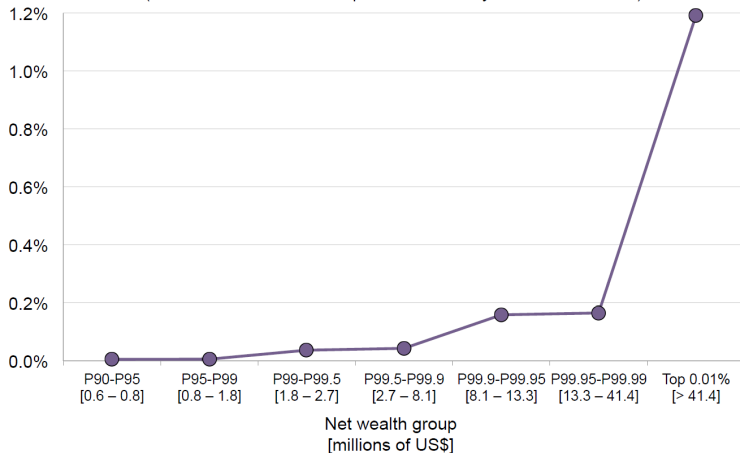
Kilde: Alstadsæter, Johannesen and Zucman, 2017, "Tax Evasion and Inequality"

Formuefordelingens Top-0.01%

- Formuefordelingens Top-0.01% er den rigeste titusindedel af befolkningen
(I Danmark: 321 husstande med nettoformue på over 250 mio kr)
- Ca. 1% af denne gruppe havde en konto i HSBC Switzerland sammenlignet med 0.004% i resten af befolkningen
- Gruppen ejede 50% af den samlede formue i HSBC!
- Er HSBC repræsentativ?

Panama Papers

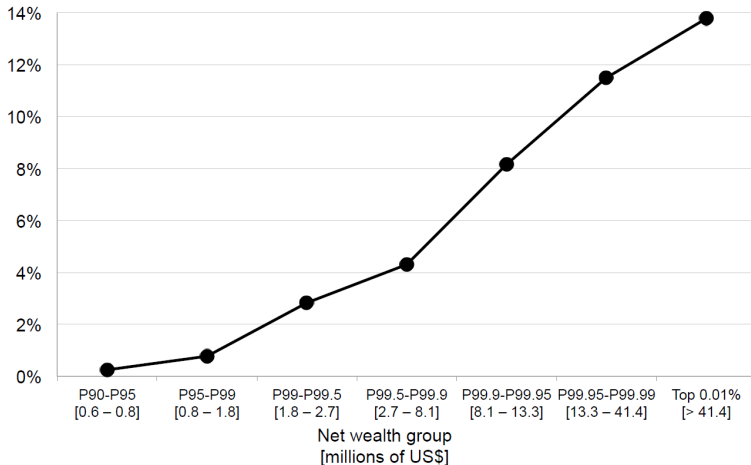
Probability to appear in the "Panama Papers", by wealth group
(Shareholders of shell companies created by Mossack Fonseca)

Kilde: Alstadsæter, Johannesen and Zucman, 2017, "Tax Evasion and Inequality"

Norsk og svensk amnestiordning

Probability to voluntarily disclose hidden wealth, by wealth group
(Swedish and Norwegian tax amnesties)

Kilde: Alstadsæter, Johannesen and Zucman, 2017, "Tax Evasion and Inequality"

Fra HSBC til den samlede gemte formue

- Vi laver et skøn for den samlede formue gemt i skattely af skandinaver ($\rightarrow$ HSBCs markedsandel $\simeq 2\%$)
- Vi antager at fordelingen de gemte formuer på tværs af formuegrupper er den samme som i HSBC
- Vi lægger de skønnede gemte værdier til de formuer vi observerer i skattedata

Hvad lærer vi om formueulighed?

Eksisterende undersøgelser er typisk baseret på skatteoplysninger om indkomst og formue

Disse undersøgelser overser i sagens natur de gemte formuer - og undervurderer dermed uligheden

- Top-0.01% gemmer omkring 25% af deres formue i skattely

I Danmark er gruppens andel af den samlede formue:

- 4.5% baseret på skatteoplysninger
- 6.0% når de skønnede gemte formuer medregnes

Fordelingen af skatteunddragelse på formuegrupper?

Hvor stor en del af den samlede skatteregning unddrages ved hjælp af skattely?

- Top-0.01%: ca. 28%
- Under Top-1%: næsten nul

Hvor stor en del af den samlede skatteregning unddrages med andre metoder?

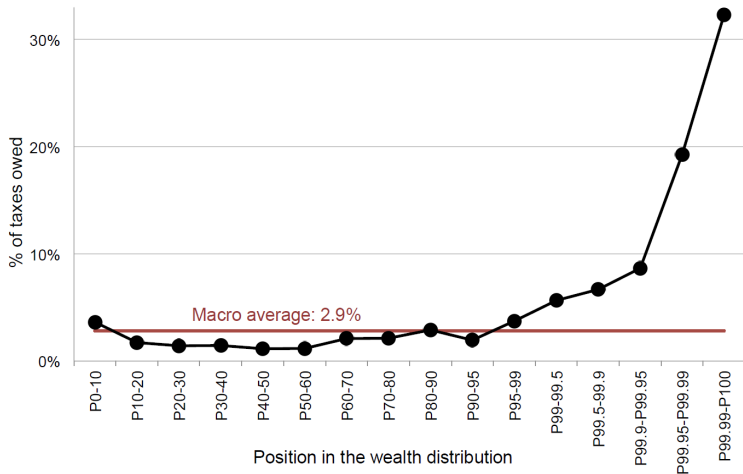
(Baseret på SKATs randomiserede kontroller)

- Over Top-1%: ca. 4%
- Under Top-1%: ca. 2%

De allerrigeste unddrager sig omkring 30% af deres samlede skatteregning mod omkring 3% i befolkningen som helhed

Langt den største del af de rigestes skatteunddragelse sker gennem skattely.

Fordelingen af skatteunddragelse på formuegrupper?

Kilde: Alstadsæter, Johannesen and Zucman, 2017, "Tax Evasion and Inequality"

Kan skatteprovenuet øges ved at bringe formuer frem i lyset?

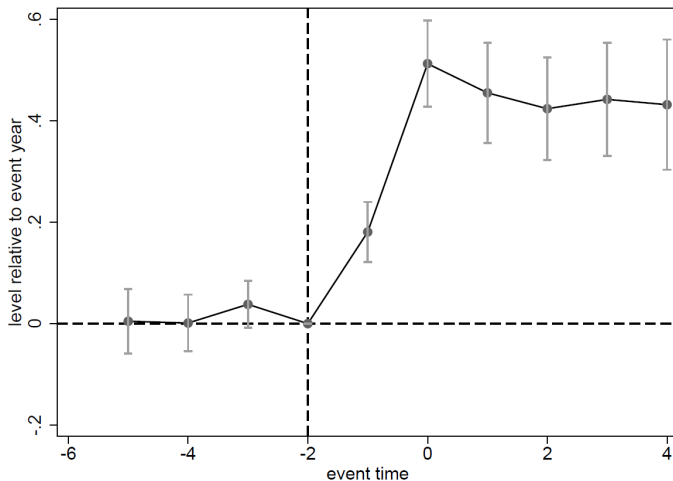
Fører indsatsen mod ulovlig skatteunddragelse blot til mere lovlig skatteundgåelse? Finder de allerrigeste blot andre smuthuller?

Vi har undersøgt hvordan ca. 1.300 norske skatteunddragere der har selvopgivet udenlandsk formue under et amnesti opfører sig før, under og efter

Vi sammenligner med ikke-skatteunddragere for at finde "effekten" af amnesti på:

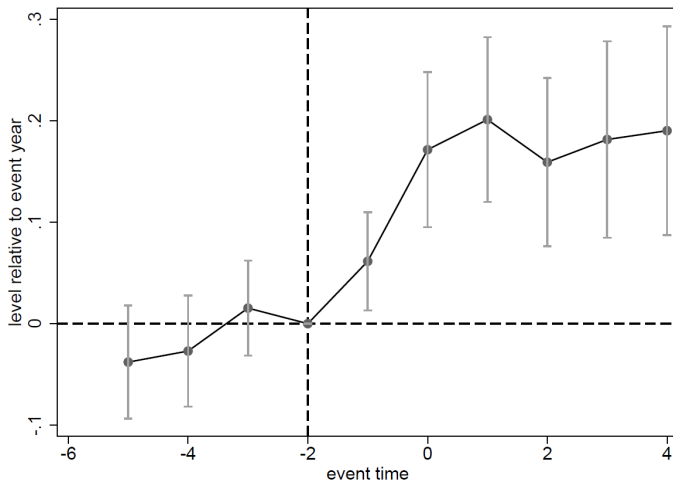
- skattepligtig formue (Norge har formueskat)
- skattepligtig indkomst
- samlet skatteskattebetaling

Varig stigning på ca. 50% i skattepligtig formue

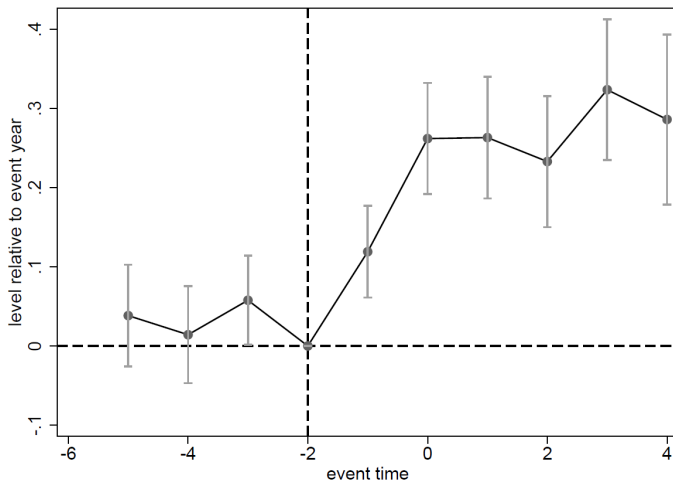
Kilde: Alstadsæter, Johannesen and Zucman, 2017, "Tax Evasion and Inequality"

Varig stigning på ca. 20% i skattepligtig indkomst

Kilde: Alstadsæter, Johannesen and Zucman, 2017, "Tax Evasion and Inequality"

Varig stigning på ca. 25% i samlet skatteregning

Kilde: Alstadsæter, Johannesen and Zucman, 2017, "Tax Evasion and Inequality"

- Der opnås altså en varig positiv effekt på skatteprovenuet når gemte formuer bringes hjem i forbindelse med et amnesti
- I et andet igangværende forskningsprojekt på amerikanske data finder vi en tilsvarende effekt når skatteunddragere bringer formuer hjem udenfor amnestiet
- En strafnedsættelsesordning (med bedre vilkår end sidst) ville formentlig være en effektiv måde at bringe flere gemter formuer hjem.
- I modsætning til Danmark har både Norge og Sverige et stående amnesti hvor samarbejdende skatteunddragere slipper for straf (men skal betale skyldig skat).

Nye resultater fra nyt forskningsprojektet: *Tax Evasion and Inequality*

Unikt datasæt indeholdende mikro-data for personer med formuer i skattely - primært baseret på *Swiss Leaks*

De gemte formuer er ekstremt koncentreret blandt de allerrigeste:

- de allerrigeste unddrager sig en meget stor andel af deres skatteregning ($\simeq 30\%$) sammenlignet med gennemsnittet ($\simeq 3\%$)
- den økonomiske ulighed er væsentlig større end eksisterende studier viser

Når gemte formuer kommer frem i lyset (fx i forbindelse med amnesti) opnås varigt stigning i skattebetaling